



T.C.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Ek-1

GEREKÇE

(Genelge UED-2018/2: Motor yenileme periyotları.)

Ülkemiz tescilinde olan hava araçlarının uçuşa elverişliliğinin sağlanması hususunda üretici, tip sertifikası sahibi ve ilgili üreticilerin sorumlu olduğu sivil havacılık otoritelerinin yayımladığı talimat ve tavsiyelere riayet edilmesi son derece önemlidir. Genel Müdürlüğümüz söz konusu talimat ve tavsiyelerin teknik içeriklerine dair değerlendirme yapmamakta, bu talimat ve tavsiyelerde belirtilen gerekliliklere olduğu gibi uyum gösterilmesi beklemektedir.

Bu doğrultuda, Genel Müdürlüğümüz tarafından gerçekleştirilen uçuşa elverişlilik denetimlerinde, yukarıda belirtilen duruma aykırı olarak pistonlu motorların revizyon (*overhaul*) periyotlarına ilişkin gerekliliklerin belirtildiği "*Service Information Letter*", "*Service Instruction*", vb. doküman gereklerinin hatalı yorumlandığı ve on iki (12) yılda bir gerçekleştirilmesi gereken revizyon (*overhaul*) gerekliliğinin uygulanmasına veya söz konusu dokümanlarda belirtilen, ulusal mevzuat gereklerini karşılamayan bakım uygulamalarıyla söz konusu revizyon periyotlarının uzatılmasının uygun olduğuna dair bir kanaatin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

Lycoming tarafından yayımlanan 1009BB numaralı "*Service Instruction*", Continental tarafından yayımlanan M-0 numaralı "*Standard Practice Maintenance Manual*" ve diğer motor üreticileri tarafından yayımlanan benzeri talimat ve tavsiyeler ile bu dokümanların güncel revizyonlarında veya bu dokümanların yerine yayımlanacak benzeri içerikteki dokümanlarda da belirtildiği üzere, motorun aktif olarak kullanılıp kullanılmadığından bağımsız olarak; uygulanan bakım işlemlerinin ve saklama koşulları ile depolama uygulamalarının yeterliliğinde belirsizlikler mevcut olduğundan, zamanla metal parçalarda korozyon çıkmasını ve metal olmayan parçaların da yıpranarak işlevlerini sertifikasyon sürecinde yitirmesini önleyici standartların yerine getirmeyebileceği değerlendirildiğinde; üreticiler tarafından yayımlanan ve ilgili otoriteler tarafından da teknik içeriğinin uygun olduğu onaylanan söz konusu talimat ve tavsiyelere eksiksiz riayet edilmesi, motor revizyon (*overhaul*) sürelerinin uzatılmasına yönelik yapılan değerlendirmelerin uygunluğuna ilişkin Genel Müdürlüğümüz onayının aranması gerekmektedir.

Bununla birlikte bu konuda diğer ülke otoritelerinin değerlendirme ve uygulamaları incelendiğinde, periyodik olarak belirli kontrollerin gerçekleştirilmesi sonrasında uygun olduğu durumlarda, ticari faaliyetlerde kullanılmayan hava araçları için üretici tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen sürelerin aşılmasına izin verildiği anlaşılmaktadır. Bu gerekçe ile Genel Havacılık İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6B) (sadece B1) ve Amatör Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği (SHY-6C) kapsamındaki hava araçları için ekte yer alan kontrollerin, üretici tarafından yayımlanan hava aracı/komponent/motor bakım el kitaplarında (AMM, CMM, vb.) belirtilen prosedürlere ve limitlere uygun şekilde yapılmasını sağlayacak mühendislik emrinin (EO, vb.) hazırlanarak yılda en az bir kez yapılmak üzere bakım programı içeriğine eklenmesi ve Genel Müdürlüğümüz tarafından onaylanması sonrasında, söz konusu mühendislik emrinin SHY-145 / EASA Part-145 onaylı bakım kuruluşlarınca yapıldığının ve herhangi bir sorun tespit edilmediğinin belgelenmesi sonrasında yalnızca takvim süresinden gelen motor revizyon (*overhaul*) periyodunun en çok %20'ye kadar uzatılabilmesi uygun görülmektedir.

Bahri KESİCİ
Genel Müdür V.